

ΛΥΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

1.

ι) Ο πίνακας **A** περιλαμβάνει τις μερικές παραγωγούς των παρατηρήσεων ως προς τις άγνωστες ποσότητες, υπολογισμένες στις προσεγγιστικές ή στις απολύτως γνωστές τους τιμές:

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} \left. \frac{\partial \omega_{123}}{\partial x_1} \right|_o & \left. \frac{\partial \omega_{123}}{\partial y_3} \right|_o \\ \left. \frac{\partial \omega_{231}}{\partial x_1} \right|_o & \left. \frac{\partial \omega_{231}}{\partial y_3} \right|_o \\ \left. \frac{\partial S_{23}}{\partial x_1} \right|_o & \left. \frac{\partial S_{23}}{\partial y_3} \right|_o \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} \\ A_{21} & A_{22} \\ A_{31} & A_{32} \end{bmatrix}$$

Για τον υπολογισμό των στοιχείων του πίνακα **A** καταστρώνεται ο βοηθητικός πίνακας:

i	j	k	$x_j^o - x_i^o$	$y_j^o - y_i^o$	$x_k^o - x_i^o$	$y_k^o - y_i^o$	S_{ij}^o	S_{ik}^o
1	2	3	1332.203	1797.403	1648.591	-1070.650	2237.280	1965.742
2	3	1	316.388	-2868.053	-1332.203	-1797.403	2885.451	2237.280
2	3		316.388	-2868.053			2885.451	

Σύμφωνα με τον πίνακα των μερικών παραγωγών που δίνεται στην εκφώνηση της άσκησης ισχύει:

$$\left. \frac{\partial \omega_{123}}{\partial x_1} \right|_o = A_{11} = \left(\frac{y_j^o - y_i^o}{(S_{ij}^o)^2} - \frac{y_k^o - y_i^o}{(S_{ik}^o)^2} \right) \cdot \rho = 4.049948$$

$$\left. \frac{\partial \omega_{123}}{\partial y_3} \right|_o = A_{12} = -\frac{x_k^o - x_i^o}{(S_{ik}^o)^2} \cdot \rho = -2.716064$$

$$\left. \frac{\partial \omega_{231}}{\partial x_1} \right|_o = A_{21} = \frac{y_k^o - y_i^o}{(S_{ik}^o)^2} \cdot \rho = -2.286046$$

$$\left. \frac{\partial \omega_{231}}{\partial y_3} \right|_o = A_{22} = \frac{x_j^o - x_i^o}{(S_{ij}^o)^2} \cdot \rho = 0.241920$$

$$\left. \frac{\partial S_{23}}{\partial x_1} \right|_o = A_{31} = 0$$

$$\left. \frac{\partial S_{23}}{\partial y_3} \right|_o = A_{32} = \frac{y_j^o - y_i^o}{S_{ij}^o} = -0.993970$$

όπου $\rho = \frac{20000}{\pi}$, ο συντελεστής που μετατρέπει τις γωνιακές παραμέτρους σε μονάδες cc/cm για τη συνέχεια της επίλυσης. Η τελική μορφή του πίνακα σχεδιασμού **A** δίνεται:

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 4.049948 & -2.716064 \\ -2.286046 & 0.241920 \\ 0 & -0.993970 \end{bmatrix}.$$

Ο πίνακας των βαρών των παρατηρήσεων $\mathbf{P}$ προκύπτει από τις μεταβλητότητες των παρατηρήσεων. Για τις γωνίες, η τυπική απόκλιση κάθε παρατήρησης προκύπτει ως:

$$\sigma_{\omega} = \pm 3'' = (3/3600)(400/360)(10000) = \pm 9.259 \text{ cc}.$$

Για την παρατήρηση της απόστασης η μεταβλητότητα υπολογίζεται από την εξίσωση:

$$\sigma_{S_{23}}^2 = (0.2)^2 \text{ cm}^2 + \left(\frac{3 \cdot 288547.1}{10^6} \right)^2 \text{ cm}^2 = 0.7893 \text{ cm}^2$$

$$\mathbf{P} = \begin{bmatrix} \frac{1}{\sigma_{\omega_{123}}^2} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{\sigma_{\omega_{231}}^2} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{\sigma_{S_{23}}^2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{9.259^2} & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{9.259^2} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{0.7893} \end{bmatrix}.$$

- ii) Στη συγκεκριμένη εφαρμογή δεν υπάρχει αδυναμία βαθμού του συστήματος αναφοράς. Για τον καθορισμό του συστήματος αναφοράς χρειαζόμαστε στη συγκεκριμένη εφαρμογή 3 παραμέτρους, αφού η κλίμακα του δικτύου καλύπτεται από τη μέτρηση της απόστασης. Οι τρεις παράμετροι σχετίζονται με τη θέση του δικτύου κατά x , y και κατά τη στροφή των αξόνων. Οι γνωστές παράμετροι της εφαρμογής είναι 4 περισσότερες από την αδυναμία βαθμού (3). Για το λόγο αυτόν δεν υπάρχει εδώ αδυναμία βαθμού του συστήματος αναφοράς.

2. Θεωρητική.

3.

i) Από τη στιγμή που έχουμε δύο κορυφές από τις 25 με γνωστά υψόμετρα οι άγνωστες ποσότητες μειώνονται κατά 2. Επομένως έχουμε 23 αγνώστους. Οι διαστάσεις του πίνακα $\mathbf{A}$ σχετίζονται με τον αριθμό των παρατηρήσεων (σειρές) και των αγνώστων (στήλες). Στη συγκεκριμένη εφαρμογή οι διαστάσεις του $\mathbf{A}$ είναι 64×23 . Το διάνυσμα των ανηγμένων παρατηρήσεων σχετίζεται με το σύνολο των παρατηρήσεων (σειρές). Επομένως το διάνυσμα $\mathbf{b}$ έχει διαστάσεις 64×1 . Τέλος, ο πίνακας των κανονικών εξισώσεων σχετίζεται με τον αριθμό των αγνώστων παραμέτρων και είναι τετραγωνικός. Επομένως, $\mathbf{N}(23 \times 23)$.

ii) Ο παραμετρικός βαθμός ενός υψομετρικού δικτύου είναι $r = N - 1$, όπου N ο αριθμός των κορυφών του δικτύου. Επομένως $r = 25 - 1 = 24$.

iii) Η πρόταση δεν ισχύει. Η αδυναμία βαθμού ενός υψομετρικού δικτύου είναι 1, επομένως χρειαζόμαστε μία κορυφή με γνωστό υψόμετρο για να είναι δυνατή η επίλυση. Στη συγκεκριμένη εφαρμογή έχουμε δύο κορυφές με γνωστό υψόμετρο, επομένως το δίκτυο μπορεί να επιλυθεί και δεν υφίσταται απειρία λύσεων.